

กระดานข่าวงานวิจัยใช้ได้จริง : พืชอาหาร พืชสมุนไพร

กลุ่มวิจัยพฤกษศาสตร์และพืชศาสตร์พืช
สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร
ประจำเดือนเมษายน ๒๕๖๕

บอระเพ็ด

ชื่อวงศ์ MENISPERMACEAE

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tinospora crispa* (L.) Hook.f. & Thomson

ชื่ออื่นๆ เครือขอสอ บอระเพ็ด (อุดรธานี), เจตมูลยาน เจตมุน บอระเพ็ด (ตรัง), บอระเพ็ด (พิษณุโลก) เครือเขาฮ่อ จุงจิง (ภาคเหนือ), จุตมูลหนาม (หนองคาย), ตัวเจตมูลยาน เกาหัวด้วน (สระบุรี), ทางหนู (อุบลราชธานี)

ไม้เลื้อยมีเนื้ออ่อนแต่ถ้ามีอายุมากเนื้อของลำต้นอาจแข็งได้ ลำต้นเป็นเถาขนาดเท่านิ้วมือ มีไส้เป็นเส้นยาวตามเปลือกลำต้นมีปุ่มปมกระจายทั่วไปเป็นจำนวนมาก ผิวเรียบไม่มีขนหรือหนามเลย ยางมีรสขมจัด ใบเดี่ยวเรียงตัวแบบสลับ แผ่นใบรูปไข่ป้อม โคนใบรูปหัวใจ ปลายใบแหลม ขอบใบเรียบ ขนาดกว้าง 3.5-10 ซม. ยาว 6-13 ซม. ดอกออกเป็นช่อยาว 7-25 ซม. ดอกมีขนาดเล็กมากสีเหลืองอมเขียว ผลรูปไข่สีเหลืองหรือสีส้ม ขนาด 2-3 ซม.

ลักษณะทางนิเวศวิทยา

พบตามที่รกร้าง และตามชายป่าเบญจพรรณ และป่าดงดิบทั่วประเทศ

การปลูกเลี้ยง

ขึ้นได้ดีในดินทั่วไป แต่ชอบดินร่วนซุย ควรปลูกในฤดูฝน

การใช้ประโยชน์

เถา แก้ไข้ตัวร้อน แก้โรคเบาหวาน บำรุงหัวใจ ลดน้ำตาลในเลือด แก้ไข้ และบำรุงร่างกาย ใบ แก้ไข้ ใบและผลใช้ต้มอาบแก้โลหิตจาง ช่วยให้เลือดไหลเวียนได้ดี ลำต้นและราก ช่วยขับปัสสาวะ บำรุงไต แก้กระษัย แก้ปวดเมื่อย และแก้มดลูกพิการ